

Bizkaia

Arrazola (Atxondo):

Arrieta: erkerá, *berotúte

Bakio: áltarik

Bermeo: áltan

Berriz:

Bolibar: uméske

Busturia: árɣure

Dima: irúsi

Elantxobe: árɣure

Elorrio:

Errigoiti: álta

Etxebarri: súséra

Etxebarría: tɣaríeské

Gamiz-Fika: bištúte, bištú, *berotú

Getxo: berotúte

Gizaburuaga: uméske

Ibarruri (Muxika): arkéra, uméske

Kortezubi:

Larrabetzu: berotúte, berótu

Laukiz: ipuštúte

Leioa: súsatúte, berotúte

Lekeitio: áltan

Lemoa: irúsi

Lemoiz: áltarik

Mañaria:

Mendata: erkéra, álta

Mungia: berotúte, *irusí, *irusíte

Ondarroa: uméske

Orozko: irúsi

Otxandio: iɣddúsi

Sondika: súséra

Zaratamo: irústute, *berótute

Zeanuri: irúsi

Zeberio: irúsi

Zollo (Arrankudiaga): irísturik

Zornotza: irúsi

Araba

Aramaio: irúsi

Gipuzkoa

Aia: iráusi

Amezketá: írausi

Andoain: iráusi

Araotz (Oñati): irúsi

Arrasate: uméske

Arroa (Zestoa): iráusi

Asteasu: iráusi

Ataun: iráusi

Azkoitia: irúsi, iráusi

Azpeitia: iráusi

Beasain: iráusi

Beizama: iráusi

Bergara: íyel

Deba: iráusi

Donostia: iláusi

Eibar:

Elduain: iráusi

Elgoibar: iráusi

Errezil: iráusi

Ezkio-Itsaso: iráusi

Getaria: iráuz, iráús, íraús

Hernani: iráúts, iáúts

Hondarribia: íraúsa

Ikaztegieta: iráusi

Lasarte-Oria: *iráusi

Legazpi: iráusi

Leintz Gatzaga: álta

Mendaro: béro, *iráusi

Oiartzun: íraúts

Oñati: irúsurí

Orexa: iráusi

Orio: iráusi

Pasaia: akétɣ

Tolosa: iráusi, *iéndú (?)

Urretxu: iráusi

Zegama: eraúsi, iráusi

Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Abaurrea Alta: iráusi

Alkotz: iráusi

Aniz: ijáús, íraús

Arbizu: irúsi

Beruete: íraús

Donamaria: íraús

Dorrao / Torrano: iráusi

Erratzu: íraúts

Etxalar: íraús

Etxaleku: íraús

Etxarri (Larraun): iráusi, íraúz, íraús

Eugi: íaús, ijáús

Ezkurra: íraús

Gaintza: iráusi

Goizueta: iráusi

Igoa: íraós, iráoóz

Jaurrieta: iáusi

Leitza: írausi

Lekaroz: íraús

Luzaide / Valcarlos: iháusi

Mezkiritz: iréús

Oderitz: íraús, íraúz

Suarbe: iráusi

Sunbilla: írausi

Urdiain: íausi

Zilbeti: ijáús

Zugarramurdi: iáúts

Lapurdi

Ahetze: íaús

Arrangoitze: *íhaús, *ítaús

Azkaine: iráútsi

Bardoze: iháútsi, béro

Beskoitze: iáusi, jáusi

Donibane Lohizune: βero, íraúts

Hazparne: iháusi

Hendaia: íraús, íraúts

Itsasu: íhaús

Makea: iháusi

Mugerre: berwan, erhaútsi

Sara: iráúts

Senpere: íaús

Urketa: berwan, béro

Uztaritze: βeró, *ítaús

Nafarroa Beherea

Aldude: iáusi

Arboti: eháusi

Armendaritze: iáusi, iháusi

Arnegi: iháusi

Arrueta: íhausi

Baigorri: íhaús

Bastida: iháusi

Behorlegi: iáusi

Bidarraí: íhaús

Ezterenzubi: iháusi

Gamarte: iháusi, beróan

Garrúze: heráusi

Irisarri: iáusi

Izturitze: iháusi

Jutsi: íhausi

Landibarre: iháusi

Larزابale: iháusi

Uharte Garazi: beroán, *íausi

Zuberoa

Altzai: éysi

Altzürükü: héysi

Barkoxe: éysi

Domintxaine: héysi

Eskiula: héysi

Larraine: ehýsi

Montori: héysi, ehýsten, ehýsi

Pagola: héysi

Santa Grazi: eyí, eyý

Sohüta: ø sí

Urdiñarbe: éysi, héysi, ehýst, beót

Ürrüstoi: éysi

Mapan sartzen ez diren erantzunak:

Arrangoitze (L): *íaus

782. Mapa: verrionda / en rut (truie) / heat (of pig)

GALDERA: 27040; ALG: 1181; ALEANR: V, 657; ALEANR: 364

	irausi
	iausi
	irusi
	iñaus
	iyaus
	ihausi
	(h)eüsi
	herausi
	bero
	erkerera
	alta
	susera
	umeske
	bestelakoak

- Zenbait herritan ez da erantzunik jaso (Mañaria, Berriz, Arrazola...), beste zenbaitetan ez dute izen berezirik txerri emea arreske dagoela esateko (Elantxobe, Bolibar...) eta, azkenik, zenbaitetan beste animalia edo abereentzako erabiltzen den hitz bera eman dute (Etxebarri, Bakio, Uztaritze, Uhartea Garazi...).

- **Bestelakoak:** bistute (Gamiz-Fika), argure (Busturia, Elantxobe), igel (Bergara), iendu (Tolosa), aketx (Pasaia), esi (Sohüta).

- Mapa txikian "irausi" erantzunaren hedadura erakutsi da.

Gamiz-Fika: (...) *berotute dauela esin leike il, ilten bada galtzeako da...*

Mendaro: (...) *Txarríxa béro daónián, es omén du il biér.*

Izturitze: *Kasu in duu, ta nik errain dut gauza at, porrobatia duguna, hil giniin urdia, ihausi, eta belle-fillain amaaxik erran zauntan: "urina etxu goortuko, ba ikhusiko uxu". Egia ziin.*

Pagola: (...) *eztüü heüsi delaik hiltzen, ez; xinkhorra laziago dela erraiten dizie, oai e, gük khasü egiten dizügü.*